

Scleritis

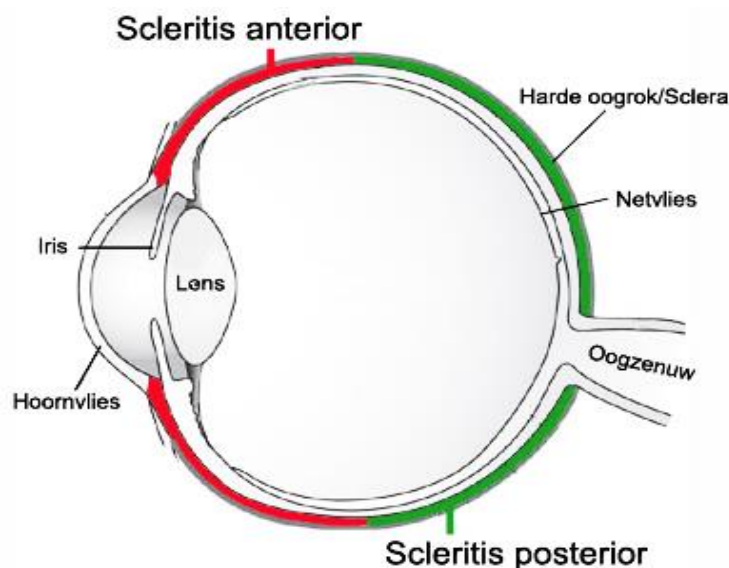
Ernstige oogontsteking van de harde oogrok (sclera)

Inleiding

Uw oogarts heeft bij u scleritis vastgesteld. In deze folder leest u meer over deze ziekte en de behandeling ervan. Scleritis is een zeldzame oogheelkundige aandoening. De ziekte komt vooral voor bij mensen van middelbare leeftijd en ouder en zelden bij kinderen en jong volwassenen.

Wat is scleritis?

Scleritis is een ontsteking van het witte deel van het oog (de harde oogrok of sclera). De ontsteking geeft vaak roodheid aan de sclera. Zowel de diepere laag (sclera) als de oppervlakkige lagen (het bindvlies of conjunctiva en de episclera) zijn rood en gezwollen. De aandoening ontstaat geleidelijk en gaat gepaard met pijn, toenemend in de loop van de nacht en ochtend. Scleritispatiënten klagen vaak over een doffe pijn (uitstralend naar voorhoofd, kaak, wang, tanden of oor), een vermindering van het gezichtsvermogen (wazig zien) en soms over bewegingsbeperking van het oog. De aandoening kan aan één of beide ogen voorkomen.

Figuur 1. De vormen van Scleritis (scleritis anterior & scleritis posterior)

Verschillende vormen van scleritis

Scleritis wordt ingedeeld in twee vormen, afhankelijk van de plaats in het oog waar de ontsteking het hevigst is.

- scleritis anterior (aan de voorzijde van het oog)
- scleritis posterior (aan de achterzijde van de harde oogrok)

Soms is het moeilijk te zeggen welke variant u heeft. Er kan ook sprake zijn van een ontsteking van het hele oog (panscleritis). Complicaties die kunnen voorkomen bij scleritis kunnen onder andere zijn:

- veranderingen aan het hoornvlies;
- uitbreiding van de ontsteking naar het vaatvlies;
- verhoogde oogdruk;
- staar;
- netvliesloslating.

Diagnose

Met een oogheelkundig onderzoek kan de oogarts vaststellen of er sprake is van scleritis. Bij dit onderzoek zullen zo nodig de pupillen met oogdruppels verwijderd worden. Dit geeft tijdelijk een wat wazig zicht. Het is vaak niet mogelijk bij dit eerste onderzoek vast te stellen wat de oorzaak is van de scleritis. Daarvoor is verder onderzoek nodig.

Verder onderzoek

Verder onderzoek kan bestaan uit een (oogheelkundige) echografie, OCT-scan, angiografie en/of bloedonderzoek, urineonderzoek en röntgenfoto's.

Oorzaak

Ondanks uitgebreid onderzoek wordt vaak geen oorzaak gevonden. In ongeveer de helft van de gevallen maakt scleritis deel uit van een algemeen ziekteproces: de oogontsteking is daar dan een onderdeel van. Om deze reden kan uw oogarts u verwijzen naar een andere specialist voor verder onderzoek of (mede)behandeling, bijvoorbeeld een internist of reumatoloog.

Ziekteverloop

Beide vormen van scleritis kunnen leiden tot een tijdelijke of blijvende vermindering van het gezichtsvermogen. Scleritis kan wisselend verlopen. Het

kan eenmalig optreden, maar ook langdurig aanwezig zijn; met afwisselend rustige perioden en perioden waarin de ontsteking toeneemt.

Behandeling

De behandeling bestaat uit het remmen van de ontsteking. Welk medicijn u krijgt is afhankelijk van de plaats en de ernst van de scleritis. De behandeling is vooral gericht op het voorkomen van (blijvende) schade aan het oog. Bij een bekende oorzaak kan een doelgerichte therapie worden voorgeschreven.

De behandeling kan bestaan uit oogdruppels (pupilverwijdend, bijvoorbeeld Atropine), NSAID's (pijnstillers (ontstekingsremmend), bijvoorbeeld Indometacine), corticosteroïden injecties onder het slijmvlies van het oog (bijvoorbeeld Triamcinolon) of tabletten (bijvoorbeeld Prednison), immuun onderdrukkende medicatie (bijvoorbeeld MTX) of een combinatie van behandelingen.

Waarschuwing: stop niet met uw medicijnen

Het is niet wenselijk plotseling te stoppen met uw behandeling. De ontsteking kan hierdoor toenemen. Overleg in geval van bijwerkingen altijd eerst met uw oogarts. Uw oogarts zal in overleg met u kijken wat de beste vervolgstap is.

Controle

Om complicaties van scleritis tijdig op te sporen en te behandelen is regelmatige controle noodzakelijk. Tijdens deze controles is overleg tussen patiënt en oogarts over de behandeling van belang.

Verpleegkundig spreekuur

Binnen de polikliniek Oogheelkunde van het UMCG willen we de patiënt met scleritis graag goede begeleiding bieden. Met dit doel is er een verpleegkundig spreekuur opgezet. Wanneer u vragen hebt over het gebruik van uw voorgeschreven medicijnen, moeilijkheden waar u in het dagelijks leven tegen aan loopt, of gewoon behoefte hebt aan een luisterend oor dan kunt u terecht op dinsdag tijdens het inloopsprekuur bij de verpleegkundige van de polikliniek. De technisch oogheekundig assistent, arts-assistent, physician assistant en oogarts kunnen u doorverwijzen. U mag ook zelf langs komen bij de verpleegpost.

Vragen

Eventuele vragen kunt u stellen aan uw oogarts of aan de verpleegkundige. Voor telefoon nummers kijkt u bij 'route en contact' op de website.

Website

Voor meer informatie kunt u kijken op www.oogheelkundeumcg.nl

Algemene informatie

Voor algemene informatie kunt u contact opnemen met de Contactgroep Uveïtis Website: www.uveitis.nl, tel: 06-14850239, e-mail: uveitis@oogvereniging.nl

De inhoud van deze folder is ontleend aan de site van Nederlands Oogheelkundig Gezelschap (NOG).